

[Ministeren for offentlige arbejder.]

baks vurderinger, særlig den sidste om, at katastroferisikoene bør indgå som et ganske betydeligt element, når man skal overveje placeringen af lufthavne og overveje eventuelle udbygninger af eksisterende lufthavne.

Nu er vi jo i den lykkelige situation, at vi får mulighed for at vurdere, hvilken vægt vi vil tillægge et sådant element ved den største lufthavnsbeslutning, vi overhovedet skal træffe herhjemme formentlig i dette århundrede, nemlig flytningen fra Kastrup til Saltholm; den kommer til behandling allerede på tirsdag, og jeg føler mig overbevist om, at både hr. Valbak og alle andre tilstedeværende medlemmer af dette ting virkelig vil lægge sig disse synspunkter på sinde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Bo Kristensen* til indenrigsministeren:

„Er det rigtigt, at mænd med akademisk eller anden højere uddannelse smyger sig uden om værnepligten, og hvad agter ministeren i givet fald at foretage sig for at skabe lighed for loven?“

(Spm. nr. 87).

Skriftlig begrundelse.

Forsvarsminister Kjeld Olesen har i en udtalelse til Morgenavisen Jyllands-Posten for den 11. januar i år sagt, at værnepligten i dag er pibende uretfærdig, fordi mænd med akademisk eller anden højere uddannelse smyger sig uden om tjenesten i langt højere grad end andre samfundsgrupper. Ministeren tilføjer, at større retfærdighed kun kan ske ved, at værnepligtsbegrebet nedtrappes så meget som muligt.

Hvis forsvarsministeren har ret i denne udtalelse, foreligger der efter min opfattelse en klar tilsidesættelse af loven, idet denne ikke indrømmer akademiske borgere særrettigheder på dette område. Der må være lighed for loven, uanset om den militære tjenestetid er kortere eller længere. Det bør ikke tolereres, at bestemte grupper smyger sig uden om deres forpligtelser.

Hvis forsvarsministeren har ret, er der altså under alle omstændigheder grund til et indgreb, så der bliver lige vilkår for alle.

Indenrigsministeren (*Egon Jensen*): Hr. Bo Kristensen har spurgt, om det er rigtigt, at akademikere smyger sig uden om værnepligten. Jeg tror ikke, det er den rigtige måde at udtrykke det på. Det må erkendes, at unge mænd, der studerer ved eller har taget afgangseksamen fra de højere læreanstalter og universiteterne, kasseres i videre omfang end unge med mindre vidtgående uddannelser; dette fremgår af en undersøgelse, som indenrigsministeriet for nylig har foretaget til brug for besvarelsen af et spørgsmål til forsvarsministeren fra folketingets forsvarsudvalg.

Undersøgelsen, der omfattede de værnepligtige, der blev sessionsbehandlet i 1970, viser, at studerende eller kandidater fra universiteter eller andre højere læreanstalter har en kassationsprocent på ca. 40, mens den for de øvrige uddannelsesgrupper ligger på mellem 23 og 33.

Undersøgelsen viser også, hvad man på forhånd kunne formode, at jo ældre en værnepligtig er, når han kommer på session, desto større er sandsynligheden for, at han kasseres. For den normale sessionsårgang i 1970, dvs. unge mænd, der er født i 1951, var kassationsprocenten ca. 23. Undersøgelsen viser, at sandsynligheden for at blive kasseret er jævnt stigende fra 19 års alderen, hvor kassationsprocenten som nævnt udgør ca. 23, til 26 års alderen, hvors kassationsprocenten er ca. 40. Hvis de værnepligtige er mere end 26 år gamle, når de sessionsbehandles, stiger kassationsprocenten brat til op imod det dobbelte. Det må i denne forbindelse bemærkes, at undersøgelsens resultat er behæftet med en vis usikkerhed, idet der normalt ikke føres statistik over kassationsprocentens fordeling efter de nævnte kriterier.

Når værnepligtige med højere uddannelse kasseres i videre omfang end andre værnepligtige, skyldes det flere forhold. De højere uddannede værnepligtige kan tænkes at være mere velorienterede om, hvilke sygdomme m. v. der medfører kassation; måske er de også mere ihærdige med at søge lægeerklæringer fremskaffet til brug for sessionsbehandlingen.

Det er imidlertid ikke dér, den afgørende forklaring på problemet ligger. Som jeg før var inde på, er kassationsprocenten stigende